

Naděje, zklamání a strach - život v Sudetech za války přiblíží výstava v děčínském muzeu

21.7.2022 - Martin Volf | Krajský úřad Ústeckého kraje

„Na podzim roku 1938 se téměř jedna čtvrtina území tehdejšího Československa stala součástí jiného státu. Téměř tři miliony sudetských Němců, kteří zde žili, toto rozhodnutí většinově přivítali. Dalších více jak šest let se toto území vyvíjelo odlišně, jako nedílná část nacistického Německa. Naděje, s níž sudetští Němci vstupovali do nového období, se však v průběhu let změnila ve zklamání, a nakonec i ve strach z toho, co stane, pokud nacistické Německo padne. Výstava přiblíží léta 1938-1946 poněkud netradičně právě z jejich pohledu,“ vysvětluje název výstavy jeden z jejích autorů Martin Veselý.

Návštěvník se v úvodu nejprve seznámí s bouřlivou atmosférou podzimu 1938 i dobovou propagandou. Po překročení hranice Říšské župy Sudety se symbolicky ocitne již ve válečných letech. Může nahlédnout do tehdejší domácnosti, kanceláře úřadu landráta či do hostince. Výstavní prostory jsou dále věnovány válečné výrobě, včetně podzemní továrny a koncentračního tábora v Rabštejně, dopravě, náletům na konci války a konečně odsunu. Atmosféra výstavy se postupně stává temnější; návštěvník si může na vlastní kůži vyzkoušet stísněnost protiletectvého krytu nebo s kufrem na váze přemýšlet, co se mu vejde do limitu zavazadla do odsunu, a co by naopak musel opustit a nechat na místě. Výstava není primárně pojata z pohledu politických a vojenských událostí, ale jako nahlédnutí do života běžných obyvatel sudetské župy.

Atmosféru dotvářejí unikátní fotografie, z nichž řada bude veřejnosti prezentována vůbec poprvé. *„Součástí fotografické výstavy tvoří i výběr z nedávno objeveného souboru fotografií, který byl předán do Státního okresního archivu v Děčíně, s jehož laskavým souhlasem fotografie zveřejňujeme. Fotografie vyprávějí příběh jedné normální rodiny. Tatínek je železničář, maminka pracovala v čistírně a měli dvě krásné dcerky. Vždy, když si tyto fotky prohlížím, vzpomínám na své krásné dětství za socialismu. Nenápadný život obyčejných lidí je v kulisách diktatur vlastně celkem podobný,“* uvádí ředitel děčínského muzea **Vlastimil Pažourek**.

Výstavu doprovází i stejnojmenný katalog, který je doslova nabitý dobovými fotografiemi. Kromě toho je možné pořídit si knihu Zklamání, strach a naděje. Život v Ústeckém kraji v letech 1938-1946, která se zabývá nejrůznějšími aspekty života lidí v celém ústeckém kraji a jež pochází z pera **Martina Veselého**, který je rovněž spoluautorem děčínské výstavy. Jako další doprovodná publikace vyšla brožurka s názvem Jídlo roste u cesty: válečné rady německým hospodyňkám, kterou z rad zveřejňovaných v dobovém tisku sestavila spoluautorka výstavy **Eliška Poloprudská**.

https://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=1768839&id_org=450018